
75,0% (χ^2 -H=25,0; $p=0,000001$), усунення набряку епітелію рогівки в 73,3% (χ^2 -H=9,1; $p=0,003$).

В групі III стан бульбарної кон'юнктиви покращився в 12,0% випадків, зміни були не достовірні, епітелізація краю повік спостерігалась в 26,7% (95% ДІ 4,3 ÷ 49,1), чутливість рогівки не змінилась, частота крапчастої епітеліопатії поверхні ока зменшилась в 40,0%, повна епітелізація рогівки досягнута в 17,0% (χ^2 -H=0,5; $p=0,48$), набряк епітелію рогівки усунувся на 1 оці з 3 (χ^2 -H=0; $p=1,0$), проте ці зміни не мали достовірного характеру.

Висновки. Отриманий позитивний ефект в групах I та II був значно вищим, ніж в групі III зі стандартним лікуванням.

Результати лікування в групі I та II були рівноцінними, проте в групі II позитивний ефект було досягнуто за більш короткий термін через комбінацію впливу постійного електричного струму на тканини, накопичення препарату та цілеспрямоване введення лікарського засобу методом електрофорезу в уражені відділи ока.

Efficacy of antioxidant therapy in the treatment of neurotrophic keratopathy caused by the use of soft contact lenses

Veliksar T. A., Gaydamaka T. B., Drozhzhina G. I.

SI «The Filatov Institute of Eye Diseases and Tissue Therapy of NAMS of Ukraine» (Odesa, Ukraine)

The aim was to investigate the effectiveness of antioxidant therapy in the treatment of neurotrophic keratopathy caused by the use of soft contact lenses. Were investigated 79 patients (152 eyes) with mild and moderate myopia who long-term used silicone-hydrogel contact lenses (more than 1 year), on average 10.2±0.6 years. Patients were divided according to the method of treatment. Group I: instillation of antiseptic, artificial tears and 1% solution of morpholine-methyl-triazolyl-thioacetate (MMTT) + MMTT pills; Group II: instillation of antiseptic, artificial tears and 1% solution of MMTT + electrophoresis with 1% solution of MMTT and Group III control: instillation of antiseptic and artificial tears. The positive effect in groups I and II was significantly higher than in group III. The results of treatment in groups I and II were equivalent, but in group II a positive effect was achieved in a shorter time due to a combination of direct electric current on tissues, drug accumulation and targeted administration of the drug by electrophoresis in the affected eye.

Хірургічне лікування вторинної глаукоми при важких запальних захворюваннях рогівки

Гайдамака Т. Б., Дрожижина Г.І., Осташевський В. Л., Іванова О. М., Середа К. В., Веліксар Т. А., Сулі Абдель Мумен

ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України» (Одеса, Україна)

Мета. Удосконалення хірургічного лікування вторинної глаукоми у пацієнтів з важкими ускладненими деструктивними процесами рогівки. **Матеріал і методи.** Під нашим спостереженням було 18 пацієнтів, які перенесли антиглаукоматозну

операцію за розробленою нами методикою. **Результати.** Вторинна глаукома поєднувалася з важкою патологією рогівки. Внутрішньоочний тиск перед операцією становив понад 30 мм рт.ст., незважаючи на медикаментозну терапію. Антиглаукоматозна операція полягала в глибокій склеректомії та дренуванні передньої камери власною склерою, з попереднім відділенням передніх синехій за допомогою водорозчинної в'язкопружної тканини. Період спостереження після операції становив від 4,5 до 30 місяців. Компенсація ВОТ була у 16 пацієнтів, у тому числі у тих, хто додатково застосовував антигіпертензивні краплі у 10 пацієнтів. У двох випадках компенсація ВОТ не була досягнута. В одному випадку була проведена трансклеральна контакт-компресійна лазерна коагуляція циліарного тіла. В одному випадку було проведено потроху. Висновок. Розроблений метод хірургічного лікування ефективний при лікуванні вторинної глаукоми. Після операції за розробленою методикою компенсацію ВОТ спостерігали у 16 пацієнтів (88,9%).

Хирургическое лечения вторичной глаукомы при тяжелых воспалительных заболеваниях роговицы

Гайдамака Т. Б., Дрожжина Г. И., Осташевский В. Л., Иванова О. Н.,
Середа Е. В., Великсар Т. А., Сули Абдель Мумен

ГУ «Институт глазных болезней и тканевой терапии им. В.П. Филатова НАМН Украины» (Одесса, Украина)

Лечение больных с тяжелыми деструктивными кератитами, в том числе, осложненными передним эндофтальмитом, представляет собой сложную задачу. Одно из опасных осложнений при тяжелых деструктивных процессах роговицы - вторичная глаукома. Лечение вторичной глаукомы в сочетании с тяжелыми заболеваниями роговицы, как до и после кератопластики, по-прежнему остается сложной задачей.

Цель – усовершенствование хирургического способа лечения вторичной глаукомы при тяжелых осложненных деструктивных процессах роговицы.

Нами предложен «Способ хирургического лечения вторичной глаукомы». Патент Украины №143395 от 27.07.2020. Клинические исследования проведены в отделении патологии роговицы глаза ГУ «Институт глазных болезней и тканевой терапии им. В.П. Филатова НАМН Украины».

Материал и методы. Под нашим наблюдением находилось 18 пациентов, которым была проведена антиглаукомная операция по разработанной нами методике, 11 мужчин, 7 женщин в возрасте от 25 до 73 лет. Этиология воспалительного процесса: бактериально-грибково-герпетическая инфекция - 4 пациента, бактериально-грибковая инфекция - 2 пациента, бактериально-герпетическая инфекция - 3 пациента, герпетическая инфекция - 2 пациента, грибковая инфекция - 1 пациента, следствие травмы - 4 пациента, эндотелиально-эпителиальная дистрофия роговицы - 1 пациент, нейротрофический - 1 пациент. Острота зрения до операции: светоощущение с правильной проекцией - 8 пациентов, светоощущение с неправильной проекцией - 2 пациен-

та, 0,005 - 0,02 - 8 пациентов. Внутриглазное давление до операции составляло > 30 мм рт. ст., несмотря на медикаментозную терапию. Анатомические изменения: стафилома роговицы - 3 пациента, передняя камера отсутствовала - 10 пациентов, неравномерная передняя камера из-за наличия передних синехий - 8 пациентов. Васкуляризации роговицы отмечалась у всех больных в том числе в двух квадрантах - 4, в трех квадрантах - 3, в четырех квадрантах - 11. В пред- и послеоперационном периоде пациенты получали этиотропную, дезинтоксикационную, гипотензивную, а также интенсивную противовоспалительную терапию.

Результаты. Всем больным произведена глубокая склерэктомия с аутодренированием по усовершенствованной нами методике.

Срок наблюдения после операции составил от 10 месяцев до 40 месяцев. Компенсации ВГД достигнута у 16 пациентов (88,9%), в том числе с дополнительным применением гипотензивных капель - у 10 пациентов.

Не удалось достичь компенсации ВГД - 2 пациента, которым проведены: трансклеральная контактно-компрессионная лазерная коагуляция цилиарного тела - 1, эвисцерация - 1. В результате проведенного лечения сохранение глаза достигнуто у 17 пациентов (94,4%).

Заключение. Проведение операции, глубокой склерэктомии с аутодренированием, по разработанной методике позволило добиться устойчивого снижения ВГД у 16 пациентов (88,9%). После проведенного хирургического лечения пациенты должны находиться под наблюдением с проведением курсов противовоспалительной, дедистрофической терапии. Хирургическое лечение с оптической целью целесообразно проводить не ранее, чем через 2 года после острой стадии заболевания.

Surgical treatment of secondary glaucoma in severe inflammatory diseases of the cornea

Gaidamaka T. B., Drozhzhyna G. I., Ostashevskii V. L., Ivanova O. N., Sereda K. V., VeliksarT. A., Souli Abdel Moumen

SI «The Filatov Institute of Eye Diseases and Tissue Therapy of NAMS of Ukraine» (Odesa, Ukraine)

Purpose. To improve the surgical treatment of secondary glaucoma in patients with severe complicated destructive processes of the cornea. **Material and methods.** Under our observation there were 18 patients who underwent antiglaucomatous surgery according to the method worked out by us. **Results.** The secondary glaucoma was combined with severe corneal pathology. Intraocular pressure before surgery was more than 30 mmHg, despite medication therapy. The antiglaucomatous operation consisted of deep sclerectomy and drainage of the anterior chamber with own sclera, with preliminary separation of the front synechias using water-soluble viscoelastic. The follow-up period after surgery ranged from 4.5 to 30 months. IOP compensation was in 16 patients, including those with additional instillations of antihypertensive drops in 10 patients. In two cases the compensation of IOP was not reached. In one case trans-scleral contact-compression laser coagulation of the ciliary body was performed. In one case an evisceration was performed. **Conclusion.** The

worked out method of surgical treatment is effective in the treatment of secondary glaucoma. After the operation according to the developed method the IOP compensation was observed in 16 patients (88.9%).

Особливості патології рогівки в умовах карантину при пандемії, викликаній коронавірусом SARS-COV-2

Дрожжина Г.І., Гайдамака Т.Б., Івановська О.В., Осташевський В. Л., Коган Б.М., Іванова О.М., Середа К.В., Тройченко Л.Ф., Велисар Т.А., Рязанова Л.Ю.

ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П.Філатова НАМН України» (Одеса, Україна)

Проаналізовано показання до трансплантації рогівки, яка зроблена з лікувальною метою з 2 січня по 30 грудня 2020 р. у відділі патології рогівки. За вказаний період проведено 181 трансплантація рогівки. З числа всіх зроблених трансплантацій рогівки з лікувальною метою проведено 131 оперативне втручання (72,4%), що на 7,9% більше в порівнянні з 2019 р. Відзначено вкрай важкий стан рогівки і ока хворих, що надходили для лікувальної кератопластики, серед яких ускладнення у вигляді перфорацій рогівки спостерігалися у 59 (45%), гіпопіон - у 14 (10,7%), десцеметоцеле у 9 (6,9%), абсцес рогівки у 8 (6,1%), енд офтальміт у 11 (8, 4%). Таким чином, складності, що пов'язані з карантинном і локдауном на території України, призвели до вимушеного самолікування хворих та значного зростання важкої патології рогівки.

Особенности патологии роговицы в условиях карантина при пандемии, вызванной коронавирусом SARS-COV-2

Дрожжина Г.И., Гайдамака Т.Б., Ивановская Е.В., Осташевский В.Л., Коган Б.М., Иванова О.Н., Середа Е.В., Тройченко Л.Ф., Велисар Т.А., Рязанова Л.Ю.

ГУ «Институт глазных болезней и тканевой терапии им. В.П.Филатова НАМН Украины» (Одесса, Украина)

Актуальность. Пандемия, вызванная коронавирусом изменила мир, не только в связи с тем, что одновременно были инфицированы тысячи больных и системы здравоохранения многих стран впервые столкнулись со столь массовой нагрузкой на медицинские учреждения, но также и потому, что тысячи больных с различными заболеваниями практически оказались отрезанными в условиях введенного карантина и локдауна от специализированной медицинской помощи.

Цель работы анализ тяжелой патологии роговицы, потребовавшей проведения кератопластики по данным отдела патологии роговицы за 2020г.

Материал и методы. Проанализированы показания к трансплантации роговицы, произведенной с лечебной целью со 2 января по 30 декабря 2020г. в отделе патологии роговицы. За указанный период произведена 181 транс-